

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 67:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod markedsføring og reklamerings for tobak og spiritus.

Af Berlau (FK) m.fl.
(Fremsat 17/12 87).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Som det er fremgået af den sundhedspolitiske redegørelse, vi netop har haft til forhandling, vedkender regeringen sig til fulde, at det sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende arbejde må styrkes. Den fornemste opgave er at forhindre, at sygdomme opstår. Det er en opgave for hver enkelt af os, men det er også en opgave for det offentlige.

Vi ser for øjeblikket en interesse, ja man kan vel næsten kalde det en bevægelse fra sygdomsbevidsthed mod sundhedsbevidsthed. Denne forståelse for, at hver enkelt gennem sin livsstil, kost, motion, tobak, alkohol m.v., selv kan vælge en sundere tilværelse, er kun opnået gennem oplysning og motivation. Derfor er det en fortsat sundhedspædagogisk indsats, der skal til. Livsstils sygdommene bekæmpes efter regeringens opfattelse ikke ved forbud.

Derfor kan regeringen ikke tilslutte sig Fælles Kurs' forslag om forbud mod markedsføring og reklamerings for tobak og spiritus. Vores holdning bygger på tillid til, at det enkelte menneske selv kan og bør tage ansvaret for sit forbrugsvælg, og jeg nærer ingen frygt for, at vi af den grund taber forebyggelsen af syne.

Vi har i øvrigt nu på begge områder lovfæstede rådgivende organer: Alkohol- og Narkotikarådet og Tobaksskaderådet, hvis opgave primært er – i første række gennem oplysning – at bidrage til at fastholde og udbygge den forebyggende indsats.

Markedsføring og reklamerings er helt naturlige led i vores dagligdag, kun underlagt de begrænsninger, som i første række findes i markedsføringsloven og i øvrigt i en række speciallove vedrørende f.eks. medicinalvarer suppleret med frivillige aftaler.

Dette system finder regeringen ikke grundlag for at fravige, ej heller når det drejer sig om markedsføring og reklamerings for tobak og spiritus. Erhvervsorganisationerne har i øvrigt allerede vist en positiv vilje til ad frivillighedens vej at være med til at opstille rimelige rammer og begrænsninger for markedsføring og reklamerings, som overvåges af forbrugerombudsmanden. Således har tobaksindustrien, senest i 1980, selv fastlagt regler for markedsføring af tobaksvarer, der bl.a. sætter grænser for, hvordan annoncering i dagblade og tidsskrifter kan ske, hvor anden markedsføring må finde sted, og hvilke personer der må optræde i forbindelse med markedsføringen. Disse regler er i øvrigt i 1986 ved aftale mellem tobaksindustrien og Indenrigsministeriet blevet suppleret med regler om reduktion af tjæreindholdet i cigaretter samt om styrkeangivelse og advarselstekst på cigaretpakninger og i annoncer.

Tilsvarende har producent- og detailhandelsorganisationerne på alkoholområdet, senest i 1987, i samarbejde med forbrugerombudsmanden fastsat retningslinier vedrørende reklame for øl, vin, spiritus og andre alkoholholdige drikkevarer.

Det er regeringens vurdering, at man i kraft af disse aftaler allerede har opnået, at markedsføringen ikke rettes særlig mod svagere grupper som f.eks. børn og unge eller optræder i sammenhænge eller med et indhold, som kan virke stødende.

Det er i øvrigt lidet sandsynligt, at det forbud, man ønsker, vil have den tilsigtede positive virkning på folkesundheden. Det er i dag sådan, at det er den enkelte producent, der står for markedsføring og reklamerings, men der er ikke så meget, der tyder på, at det samlede forbrug af en vare, der som tobak eller spiritus ikke er ny, vokser på grund af en mere intensiv markedsføring og reklamerings. Der er med andre ord i første række tale om forskydninger i forbrugernes vælg mellem forskellige mærker. Hertil kommer for tobakkens vedkommende, at et markedsførings- og reklameforbud ville svække mulighederne for ad denne vej at påvirke forbrugerne til at foretrække cigaretter med lavere indhold af skadelige stoffer.

Debatten om den sundhedspolitiske redegørelse har som sagt vist, at der er enighed om, at oplysning og frivillighed er grundlaget for den offentlige indsats, når vi taler om forebyggelse.